

HET PROGRAMMA

Spel in zicht

Derde Landelijk congres Jonge kind AOb en HJK

Alle workshops, lezingen en praktijkvoorbeelden op een rij

woensdag
11 april
2018

Schrijf je hier in
[www.aob.nl/
jongekind2018](http://www.aob.nl/jongekind2018)

AOb

De wereld van
HJK
het jonge kind

HET PROGRAMMA VAN 9.00 TOT 16.15 IN VOGELVLUCHT

Spel in zicht

Spel in zicht is hét congres voor de onderbouw.

Voor leerkrachten, bouwcoördinatoren en directies.

Op woensdag 11 april 2018 is de derde editie van dit succesvolle evenement. We starten met de inspirerende lezing **Kinderspel is geen kinderspel** van ontwikkelingspsycholoog Steven Pont.

Daarna zijn er dertig workshops, lezingen en inspirerende praktijkvoorbeelden van specialisten of collega's, waar je in drie rondes uit kunt kiezen. Het gaat over binnenspielen, buitenspielen, vechtend spelen, spelen met knoopjes en met zand, het verbeteren van de spelkwaliteit, speelkriebels oproepen of juist het creëren van rustmomenten. Je zult zeker inzicht in spel en spelen opdoen!

Tussendoor kun je terecht op de informatiemarkt. Daar zie je de nieuwste materialen en methodes, en maak je kennis met deskundigen uit verschillende organisaties. O.a. Uitgeverij Pica, Driestar Educatief, Muiswerk Educatief, Bazalt, LBJK, Muisje Sensitief, Fontys OSO en Filosofie.juf.nl.

Ook is er in de stand van HJK een 'Meet and greet' gepland met auteurs van 'Aan de slag!', de praktische rubriek die iedere maand in HJK staat. In deze rubriek geven auteurs vanuit verschillende creatieve vakken ideeën en lessuggesties. Ontmoet nu deze auteurs in de stand van HJK! Ze geven antwoorden op je vragen, bespreken de werkwijze die jij zelf hebt uitprobeerde, en geven misschien wel een miniworkshop. Een praktische 'Meet and greet' dus!

Tenslotte bestaat HJK dit jaar 45 jaar, en dat ga je merken! Misschien ga jij wel naar huis met....

De A0b is ook ruim vertegenwoordigd met zijn onderwijsspecialisten om eventuele vragen over actuele onderwerpen te beantwoorden.

Programmatijden

9.00- 9.30	INLOOP EN KOFFIE
9.30- 10.30	OPENING, LEZING STEVEN PONT
10.30- 10.45	PAUZE EN ZAALWISSEL
10.45- 12.00	EERSTE WORKSHOPRONDE
12.00- 13.00	LUNCH
13.00- 14.15	TWEEDE WORKSHOPRONDE
14.15- 14.30	PAUZE EN ZAALWISSEL
14.30- 15.45	DERDE WORKSHOPRONDE
15.45- 16.15	SLOTBORREL

VRAAG DE KOSTEN TERUG OP SCHOOL

In de cao primair onderwijs is voor elke fulltime baan 500 euro budget beschikbaar voor individuele nascholing. Maak daar in overleg met de schoolleider gebruik van.

GEbruik DE UREN VOOR INDIVIDUELE SCHOLING

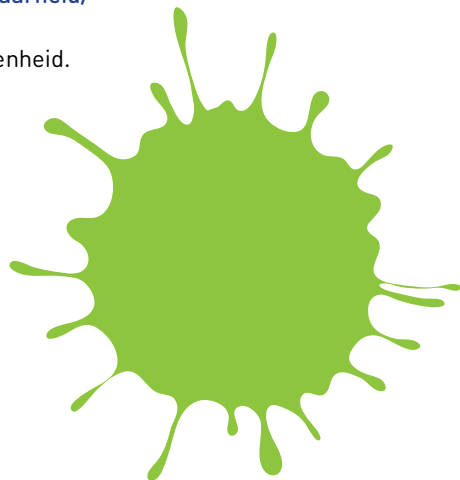
In de cao primair onderwijs heeft iedere leerkracht recht op 2 uur voor individuele scholing per week, die je kan opsparen voor conferenties of een opleiding. Maak daar gebruik van!

LOCATIE EN ROUTE

Het congres wordt gehouden in het Spant, Doctor Abraham Kuypertlaan 3, 1402 SB Bussum. Voor de bereikbaarheid per auto of openbaar vervoer, kijk hier:

www.spantcongrescentrum.nl/over-spant/bereikbaarheid/

Er is rondom Spant voldoende gratis parkeergelegenheid.

PRIJS

Kortingsprijs leden

AOb en abonnees HJK € 195

Normale prijs € 225

De prijs is inclusief lunch en slotborrel

Leden van de AOb maken gebruik van de voordeelprijs door hun lidmaatschapsnummer in te voeren.

Abonnees van HJK geven hun abonneenummer op en vullen op de plaats van het AOb-lidmaatschapsnummer de code 123456 in.

AANMELDEN

Aanmelden kan via

www.aob.nl/jongekind2018

Heb je vragen over het inschrijven dan kun je een mail sturen naar:

scholing@aob.nl

Opening

09.30 UUR

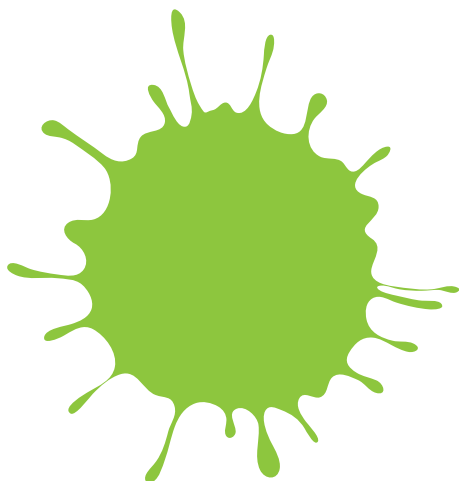
OPENING

9.40 – 10.30 UUR OPENINGSLEZING
'KINDERSPEL IS GEEN KINDERSPEL'

Steven Pont

We maken ons als ontwikkelingspsychologen zorgen als een kind niet goed slaapt, niet goed eet en zelfs als het niet goed poept, maar het valt in het niet bij de zorgen die we ons maken als een kind niet op een natuurlijke manier speelt. Maar waarom is dat eigenlijk? Waarom is dat spel zo belangrijk? En bovendien, welke fasen maakt een kind in zijn spel door en welke taak hebben wij daar dan eigenlijk in? Moeten we het als volwassenen laten gaan of moeten we juist meedoen? En gevaar in het spel, hoe gaan we daar dan mee om? Dat zijn de vragen die we in de presentatie 'Kinderspel is geen kinderspel' met elkaar onder de loep nemen.

Steven Pont is ontwikkelingspsycholoog en gezinstherapeut. www.stevenpont.nl

Eerste ronde 10.45 – 12.00

1.1 LEZING: SPEL IN ZICHT ... ER IS NOG EEN WERELD TE WINNEN

Bea Pompert

Spel is voor alle kinderen de basis voor hun ontwikkeling en leren. Toch lijkt de vertaling van dit uitgangspunt nog niet zo gemakkelijk. Misschien willen we wel heel graag spelen met onze kinderen, maar weten we niet zo goed hoe. Deze lezing van onderwijsontwikkelaar Bea Pompert gaat in op de rol van de professional die er in slaagt, samen met kinderen, spelactiviteiten te ontwerpen en te begeleiden op zo'n manier dat een gedeelde wereld ontstaat.

Bea Pompert werkt als nascholer en onderwijsontwikkelaar bij De Activiteit, Landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs. Haar meest recente uitgave is 'Lezen en schrijven doe je samen'

1.2 WORKSHOP: SPELEN IN STILTE, MINDFULNESS MET JONGE KINDEREN

Irma Smegen

Kinderen krijgen heel wat prikkels te verwerken en hebben steeds vaker last van spanning. Met mindfulness ontwikkelen ze vaardigheden om zich te ontspannen, te concentreren en zo in balans te blijven. In deze workshop leer hoe je rustmomenten kunt creëren en mindfulness spelenderwijs en op een eenvoudige manier in je groep kunt introduceren.

Irma Smegen vindt dat onderwijs een feest kan zijn voor elk kind. Om collega's te inspireren schrijft ze boeken en ont-

werpt ze leermiddelen.
www.speleninstilte.nl
www.speljewijs.com

1.3 WORKSHOP: MAKEN MET KLEUTERS – AAN DE SLAG MET MEDIA!

Denise Bontje

Kinderen zijn makers. Wij zijn makers... alleen zijn we het misschien een beetje vergeten. Misschien denken we bij 'media' vooral aan een rustmomentje. Maar... Dat hoeft niet zo te zijn en zeker niet op de groep. Tijdens deze workshop van taalkundige en theatermaker Denise Bontje gaan we aan de slag met media. Laat je inspireren door media, maak er gebruik van en geef het goede voorbeeld.

Denise Bontje is taalkundige en theatermaker. Zij werkt als adviseur en trainer bij Sardes, is coördinator van Kind & Media en zit in de redactie van HJK.

www.kindmedia.nl

1.4 WORKSHOP: ZET SPEL OP DE KAART!

Tinka Hofmeijer en Anneke Elenbaas -van Ommen

Iedere professional die werkzaam is in de voor- en voegschoolse periode weet dat spel en spelen cruciaal is voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Maar wat is spel eigenlijk precies? Hoe krijg je meer zicht op de kwaliteit van spel en spelontwikkeling van peuters en kleuters? Op welke wijze kun je het spel verrijken? In

deze workshop krijgen we beter zicht op wat er nodig is om de spelkwaliteit van jonge kinderen te verbeteren. Tinka Hofmeijer werkt bij Expertis Onderwijsadviseurs en Anneke Elenbaas - van Ommen heeft haar eigen bedrijf Personal Development en is redactielid van HJK www.expertis.nl en www.personaldevelopment.nu

1.5 WORKSHOP: PEDAGOGISCHE RUIMTE BIEDEN BIJ BUITEN SPELEN

Laura Minderhoud

Wat is het belang van het geven van pedagogische ruimte tijdens het buitenspeelen? In diverse groepen en plenair gaan we in gesprek over praktijkvoorbeelden. Waar let je op bij het naar buiten gaan met kinderen; welke ontwikkelingsgebieden biedt deze plek; hoe kan je dat wel/niet stimuleren; wanneer en hoe stel je grenzen?

Laura Minderhoud is ortho- en klinisch pedagoog. Als natuurliefhebber combineert zij in haar werk de pedagogiek met alle aspecten van de natuur. www.kind-en-natuur.nl

1.6 PRAKTIJKVOORBEELD: SPELEND LEREN OP DE SYNERGIESCHOOL

Jenny van de Laar, Imke Houben en Anke Crijns

De coaches van de Synergieschool willen u laten zien hoe zij de talenten van hun kinderen naar boven halen! Op de Synergieschool komen regulier onderwijs en speciaal basisonderwijs bij elkaar onder het motto ieder kind speciaal. Het kind staat centraal en volgt de workshops

die bij zijn niveau en talent passen. Drie leerkrachten van de Synergieschool Roermond nemen u mee in het gepersonaliseerd spelend leren; werken met digitale individuele ontwikkelingsplannen en mindmaps.

Jenny van de Laar, Imke Houben en Anke Crijns werken allemaal op de synergieschool in Roermond www.synergieschool.nl

1.7 PRAKTIJKVOORBEELD: FASEONDERWIJS VOOR SOEPELE OVERGANG 2-3

Loes de Rooij en Annelies Meijer

In deze sessie nemen wij de deelnemers mee in de wereld van het faseonderwijs. We laten aan de hand van beeldmateriaal zien wat faseonderwijs is, waarom je als school voor faseonderwijs zou kunnen kiezen, wat de voordelen van faseonderwijs zijn voor de doorgaande lijn in de onderbouw en een soepele overgang van kleuters naar groep 3 en welke keuzes je hierin kunt maken.

Loes de Rooij is schoolopleider op De Klimroos en Annelies Meijer directeur. www.obsdeklimroos.com

1.8 INTERACTIEVE PRESENTATIE: VOORUITKIJKEN EN TERUGKIJKEN ALS ESSENTIEEL ONDERDEEL VAN VRIJ SPEL

Annerieke Boland

Vooruitkijken en terugkijken is veel meer dan kinderen een hoek laten kiezen of evalueren wat goed en fout ging. En hoewel het de ontwikkeling van zelfsturing en de kwaliteit van spel sterk ondersteunt, passen de meeste leerkrachten het nog

niet toe. In deze presentatie behandel ik kort enige theorie. Vervolgens bespreek ik, ondersteund met beeldmateriaal, enkele praktijkvoorbeelden van leerkrachten die vooruitkijken en terugkijken in hun groep hebben ingevoerd. Hoe hebben ze het aangepakt? Welke effecten zagen ze bij de kinderen? Welke dilemma's kwamen ze tegen? Tot slot maken de deelnemers een plan voor hun eigen praktijk. Annerieke Boland werkt als lector Jonge kind aan Hogeschool iPabo in Amsterdam/Alkmaar. Ze doet samen met leerkrachten en PM'ers onderzoek naar spelend leren bij peuters en kleuters en is docent op dit gebied voor studenten en voor leerkrachten in de nascholing.

1.9 WORKSHOP: LEER KLEUTERS MINDMAPPEN

Rianne Hofma

Het ligt misschien niet direct voor de hand, maar ook voor kleuters zijn er voldoende mogelijkheden om ze van mindmapping te laten profiteren. Het visualiseren van woorden zorgt ervoor dat kleuters in staat zijn om mindmaps te 'lezen'. Rianne Hofma zet deze werkvorm in bij woordenschatontwikkeling en begrijpend luisteren en werkt inmiddels al een aantal jaren met deze didactiek. Ze merkt dat haar leerlingen enthousiast zijn, een andere luisterhouding ontwikkelen en beter scoren.

Rianne Hofma is leerkracht in de onderbouw en heeft haar opleiding nog aan de KLOS gevolgd. Mindmappen met kleuters is haar specialiteit.

www.mindmappenmetkleuters.nl

1.10 WORKSHOP: DE INSPECTIE EN HET ONDERWIJS AAN JONGE KINDEREN

Hermine van Hemert en Christine Goedhart

In de nieuwe werkwijze van de onderwijsinspectie is veel ruimte voor de dialoog over keuzes die de school maakt in het onderwijs. Die dialoog voeren inspecteurs graag met de scholen (leraren, directies en besturen). In deze workshop van twee onderwijsinspecteurs, willen we nagaan hoe dat zit met goed onderwijs aan kleuters en op welke wijze kleuterleraren, beleidsmakers voor goed kleuteronderwijs en andere geïnteresseerden het onderzoekskader van de inspectie zelf kunnen gebruiken om doelgericht te werken aan hun onderwijs.

Hermine van Hemert en Christien Goedhart zijn inspecteur in het primair onderwijs www.onderwijsinspectie.nl

Tweede ronde 13.00 – 14.15

2.1 LEZING: LERENDE LOL: ONTDEKEN, ONTHOUDEN, ONTWIKKELEN

**Ineke Oenema-Mostert en
Harry Janssens**

De kernkwaliteit van de begeleiding van en onderwijs aan jonge kinderen is via de krachtige leeromgeving het kind zijn talenten te laten ontdekken. De sleutel tot het vormgeven van interessante, uitdagende en betekenisvolle activiteiten voor het jonge kind, is het afstemmen op de ontwikkeling van het kind: niet te moeilijk, niet te makkelijk. Aan de hand van veel inspirerende voorbeelden en activiteiten wordt het waarom, hoe en wat van het stapsgewijs onderwijs en de plaats van spel hierin verkend.

Dr. Ineke Oenema-Mostert is lector Early Childhood bij de pabo's van de Stenden Hogeschool. Drs. Harry Janssens is pedagoog/onderwijsadviseur met een eigen bureau: de Onderwijspraktijk.

2.2 OPEN SPACE BIJENKOMST: HOE GA IK OM MET EEN VOLLE KLAS

Esther Sloots

Veel onderbouwgroepen lopen vol, sommigen met veel meer dan dertig kinderen. En daar sta je toch meestal in je eentje voor. In een open space-bijeenkomst verkennen we samen de problemen die dat oplevert, maar ook welke oplossingen er zijn. Zijn er didactische oplossingen? Moeten klassen kleiner? Wat kan de rol van de onderwijsassistent zijn? Het idee achter een open space bijeenkomst is dat

we van elkaar leren.

Esther Sloots stond voor de klas in het basisonderwijs en is nu lobbyist in Den Haag voor de Algemene Onderwijsbond.

2.3 WORKSHOP: DEKSELSE DOPPEN; SPEL IN-ZICHT!

Aleid Beets Kessens

Samen gaan we aan de slag met deksels en doppen. Door jouw spelervaringen van dat moment te koppelen aan theoretische modellen analyseren we welke spelcategorieën en ontwikkelingsdoelen aan bod (kunnen) komen. Op basis van het daardoor ontstane inzicht krijg je de gelegenheid een spelaanbod te ontwikkelen waarmee je afstemt op de spelbehoeften van (een van) jouw kinderen.

Aleid Beets Kessens is Specialist jonge kind, orthopedagoog en docent master Educational Needs bij Fontys Hogeschole. Tevens is zij redactievoorzitter van HJK.

2.4 INTERACTIEVE PRESENTATIE: OUDERBETROKKENHEID 3.0: EEN AAN- PAK DIE TIJD EN ENERGIE OPLEVERT!

Peter de Vries

In deze interactieve presentatie maken de deelnemers kennis met Ouderbetrokkenheid 3.0. Al jaren geven we informatieavonden en houden we tienminuten-gesprekken, maar worden leerlingen daar nu beter van? Laat je inspireren door Ouderbetrokkenheid 3.0, een manier van

denken die je helpt om een goede samenwerking met ouders te realiseren waar jonge leerlingen beter van worden.

Peter de Vries was bijna tien jaar leerkracht in het basis- en speciaal basisonderwijs. Sinds 2003 werkt hij als adviseur en trainer bij CPS en doet promotieonderzoek naar ouderbetrokkenheid.

www.cps.nl/ouderbetrokkenheid

2.5 WORKSHOP: LEREN IN DE FLOW VAN HET WINKELSPEL

Margot Wouterse - Schmitz

Veel kinderen maken zich in de flow van het winkelspel nieuwe vaardigheden eigen, zowel kleuters als kinderen van groep 3. Ze leren niet alleen te denken en handelen vanuit verschillend perspectief: de klant, de verkoper en de leverancier, maar zijn ook vanuit die rollen bezig met rekenen, lezen en schrijven. U ziet en ervaart hoe u het winkelspel eerst faciliteert en daarna in een rol demonstreert, begeleidt en verbindt met het spel in andere hoeken.

Margot Wouterse – Schmitz was leerkracht basisonderwijs en onderwijsadviseur. Zij ontwikkelde in de praktijk de Speelpleziermethodiek en heeft haar eigen bedrijf Speelpleziermethodiek.

www.speelpleziermethodiek.nl

2.6 LEZING: SPELEN MET RISICO'S

Froukje Hajer

Kinderen spelen! Het is niet altijd vanzelfsprekend dat ze daar de ruimte en tijd voor hebben én krijgen. Overbescherming ligt op de loer, en gevaren zitten in een klein hoekje, en er moet aan veel eisen

worden voldaan. Leerkrachten en pedagogisch medewerkers doen hun uiterste best kinderen optimaal te laten spelen. Hoe kan je vanuit een visie op spelen met risico's omgaan, hoe bespreek je die met ouders, en waar liggen grenzen? Aan de hand van situaties in de dagelijkse praktijk gaan we na hoe we kinderen optimaal kunnen laten spelen, met grenzen, uitdagingen én risico's.

Froukje Hajer verbindt als sociaal ondernemer praktijk en beleid. Zij werkt in het jeugdwerkzorg en onderwijs. In 2016 verscheen haar boek 'Werk maken van spelen'. www.kind-spel-ruimte.nl

2.7 WORKSHOP: SOCIALE RELATIES IN DE KLEUTERKLAS

Femke van der Wilt

We gaan in op de mogelijke oorzaken van sociale afwijzing: waarom worden sommige kinderen prima geaccepteerd door hun klasgenootjes terwijl anderen buiten de groep vallen? Na een brainstormsessie gaan we in op de relatie tussen de communicatieve taalvaardigheid van kinderen en hun sociale positie in de klas. Ook komt de rol van de leerkracht aan bod: wat kan hij of zij doen om de sociale relaties tussen kinderen te bevorderen? Femke van der Wilt studeerde Pedagogische Wetenschappen aan de Vrije Universiteit en doet onderzoek naar de relatie tussen de communicatieve taalvaardigheid van kleuters en hun sociale relaties.

2.8 PRESENTATIE: 'HET BEGINT MET DE COOLE PELIKAAN!' KINDEREN SPELEN HUN EIGEN VERHAAL.

Jenthe Baeyens

Fantasiespel is het spelen van verhalen. Wanneer kinderen deze verhalen vertellen en dicteren zodat de volwassene het op kan schrijven, krijgt het spel een andere vorm: het spel gaat verder in woorden. Maar dit geschreven verhaal is pas compleet als het weer tot leven wordt gebracht en dat kan door het met elkaar te dramatiseren. Tijdens deze presentatie staat de narratieve didactiek van het vertellen, dicteren en dramatiseren van de eigen verhalen van kinderen centraal. Jenthe Baeyens is pedagoog. Ze is werkzaam als kleuterleerkracht en VVE-coach. Jenthe is auteur van: "Het begint met kijken en luisteren"
www.jenthe-baeyens.nl

2.9 WORKSHOP: SAMENWERKING IN EEN IKC

Mariëlle Vorstenbos en Melissa Demand

Samenwerking in een IKC betekent dat de pedagogisch medewerker en de leerkracht samen het kind alle kansen gunnen om te exploreren, te spelen en ervaringen op te doen. Hoe kun je deze samenwerking concreet vormgeven, zodat het spel van het kind door gaan op verschillende locaties en in verschillende settings. In deze workshop hoor je ervaringen uit de praktijk van een IKC in Vlaardingen en denk je erover na hoe dit bij jou vorm zou kunnen krijgen. Mariëlle Vorstenbos heeft de opleiding voor kleuterleidster gevolgd en

heeft daarmee vooral in de onderbouw gewerkt. Nu is ze adjunctdirecteur van 't Palet in Vlaardingen. Ze was betrokken bij de opzet van het IKC.

Melissa Demand is pedagogisch medewerker bij KomKids kinderopvang, en wil daar een veilige omgeving creëren waarin het kind zichzelf kan zijn. Daarnaast ondersteunt zij als private tutor kinderen in hun leerproces.

Derde ronde 14.30-15.45

3.1 LEZING: EMBODIMENT: KENNIS OVER JE EIGEN LICHAAM ZODAT JE METEN EN MEETKUNDE KAN SNAPPEN

Fiona Whelan en Diny van der Aalsvoort

In deze lezing vertellen Fiona en Diny over het belang van kennis en kunde over je eigen lichaam en hoe je je verhoudt tot de ruimte en tot andere kinderen. De oefeningen die zij toelichten dragen bij aan het besef van jonge leerlingen over hun eigen bewegingen en de rol van de ruimte om hen heen bij meten en meetkunde. De voorbeelden die worden aangereikt aan de hand van foto's met een toelichting op de praktische uitwerking in de klas, kunnen de toehoorders na afloop van de lezing zelf uitvoeren in hun klas.

Fiona Whelan werkt als decorontwerper en is betrokken bij veel kunstprojecten op scholen. Zo ontwikkelde zij een aanpak voor embodiment en spel. Sinds 2009 werkt zij samen met Diny van der Aalsvoort. Zij was lector aan de hogeschool Utrecht en Saxion, daarnaast doet zij veel onderzoek naar jonge leerlingen. Haar samenwerking met Fiona Whelan dateert van 2009.

3.2 PRAKTIJKVOORBEELD: SLIMMER WORDEN IN DE ZANDBAK

Marja van Delden en Bianka Heida

Kleuters moeten veel en hun juffen ook. Omdat het programma vol zit, wordt er soms beknipt op de buitenspeeltijd. In deze presentatie krijg je handvatten om de waarde te zien van dat buitenspelen.

We stellen de vragen: worden kinderen slimmer en vaardiger van buitenspelen? Je zult ontdekken dat het buiten ook Onderwijstijd is. Dat je bijvoorbeeld heel gemakkelijk rekenactiviteiten kunt aanbieden in de zandbak. Jonge kinderen leren door te handelen en te ervaren. Spelen dus!

Marja van Delden werkte in het basisonderwijs en is nu adviseur bij Kommee. Haar droom is dat er meer wordt buiten gespeeld en dat er niemand op de speelplaats 'buiten spel' staat.

www.kommee.com

3.3 WORKSHOP: NIETS OF ALLES?!

Lisanne Quinten en Nicole van Amelsvoort

De inhoud van deze workshop beantwoordt de vraag wat er gebeurt als je betrokkenheid neemt als uitgangspunt voor het ontwerpen van je onderwijsaanbod. Hoe is dit van invloed op ontwikkelingskansen van jonge kinderen? Welke materialen zijn geschikt wanneer je vanuit deze visie werkt? Al spelend verkennen we de waarde van het werken met loose parts. We nemen je graag mee in het proces van 'Niets of alles?!'. Lisanne Quinten en Nicole van Amelsvoort zijn leerkracht groep 1-2. En volgen de masteropleiding Educational Needs met als differentiatie 'jonge kind'. Daarnaast schrijven zij voor het vakblad HJK.

3.4 INTERACTIEVE PRESENTATIE: SPELEND VECHTEN IN DE ONDERBOUW

Eva Dierickx

Wanneer kleuters spelend vechten of 'schieten met geweren', beschouwen leerkrachten dit doorgaans ook als agressief en problematisch gedrag en minder als ontwikkelingsspel. In deze interactieve lezing staan we stil bij het verschil tussen beide. Is spelend vechten problematisch? Spelen jongens en meisjes even vaak stoeispel of vechtend rollenspel? En zo niet, hoe kunnen we dit verschil verklaren? Wat kan de rol van de leerkracht zijn bij het spelend vechtspel in de kleuterklas?

Eva Dierickx werkte enkele jaren als kleuterleerkracht. Sinds 2015 geeft ze als lector les aan toekomstige kleuterleerkrachten in de Artesis-Plantijnhogeschool in Vlaanderen.

3.5 WORKSHOP: SPEELKRIEBELS, WAT KUN JE ER MEE ?!

Theo de Groot en Mariska Beenhakker

Het spelend leren van het jonge kind herken je aan variatie, structuur en zelfregulatie. Welke speelkriebels een specifieke situatie oproept is heel persoonlijk. In het speellokaal tijdens de lessen bewegingsonderwijs worden deze persoonlijke speelkriebels zichtbaar. Aan de hand van filmbeelden en praktische opdrachten met sport- en spelmaterialen zal helder worden dat speelkriebels zich niet beperken tot het motorische domein.

Mariska Beenhakker werkt als docent bewegingsonderwijs. De kennis en kunde die zij daar heeft opgedaan deelt ze de laatste jaren door cursussen en trainin-

gen. Theo de Groot is docent bewegingsonderwijs en psycholoog. Hij verzorgt deskundigheidsbevorderingstrajecten op het grensvlak tussen bewegen en psychologie. www.beterspelenebewaterenmetkleuters.nl www.spelenmetgedrag.nl

3.6 WORKSHOP: 'SPEL IN ZICHT!' IN DE COMBINATIEGROEP 2/3

Cobi Visser

Steeds meer scholen werken vanuit hun visie op goed onderwijs met een combinatiegroep 2/3. Een combinatiegroep 2/3 kan op verantwoorde wijze worden vormgegeven, zonder dat de leerkracht een van de groepen te kort doet. Daarbij komt spelend leren in zicht. Want - met een variant op Loesje - wat er ook speelt in groep 2/3, laat het vooral de kinderen zijn!

Cobi Visser studeerde pedagogiek verzorgt vanuit haar bedrijf VisActiva zij trainingen en adviseert zij teams over jonge kinderen. Zij is auteur van de kleuter methode VoortVarend. www.visactiva.nl

3.7 WORKSHOP: DE WERELD VAN 'ZOGENAAMD' OF 'VOOR DE NEP'

Wilna van den Heuvel

In deze workshop wordt een combinatie gemaakt van theorie en praktijk. De niet-speelwereld van Vermeer (1955) krijgt handen en voeten, waardoor er meer inzicht komt in hoe het spel van kinderen op spelen lijkt maar het eigenlijk niet is. Hoe je dit kunt begeleiden in de praktijk gaan we bespreken aan de hand van casuïstiek, maar ook door het zelf te ervaren.

Wilna van den Heuvel is speldeskundige en programmaleider post-hbo speltherapie- en spelagogiekopleiding bij de Hogeschool Utrecht. Zij geeft les en maatwerktrainingen.

3.8 WORKSHOP: ONTWIKKELINGSVOORSPRONG, HOE SPEEL JE HET SPEL?

Esther de Boer en Mariken Althuizen

Spelen is voor kinderen dé manier waarop zij kennismaken met alle facetten van het leven en de wereld. Door kinderen in hun spel te observeren, kun je veel over ze leren. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong spelen vaak anders dan hun leeftijdsgenootjes. Zij zijn creatief in het bedenken van eigen spellen en regels. Het is de uitdaging van de opvoeders en leerkrachten om dit te herkennen, te leren begrijpen, erop in te spelen en vooral: ervan te genieten!

Esther de Boer is leerkracht en psycholoog. Zij werkt nu voor KPC Groep in zowel het primair onderwijs als voortgezet onderwijs, waar zij docenten, teams en directies adviseert. Mariken Althuizen is docente scheikunde en tot specialist hoogbegaafdheid aan de Radboud Universiteit. Daarnaast heeft zij haar eigen bedrijf 2Wicked. www.2wicked.nl

3.9 WORKSHOP: PRIKKEL JE MEE?

Ilonka van der Sommen

Alle leerlingen zijn verschillend, voor ons als professionals de uitdaging om een prikkelend spelaanbod te creëren. Je krijgt een korte schets over waar zichtbaar gedrag mogelijk vandaan komt als het gaat over de prikkelverwerking.

Hierbij gaat het om activeren, motiveren, stimuleren, reguleren en nog veel meer. In de workshop gaan we aan de slag met het ervaren van alle zintuigen in relatie tot mogelijk aanbod in de klas. Het wordt een workshop met veel ervaringen en voorbeelden.

Ilonka van der Sommen is docent bij Fontys OSO, hier is zij naast onderzoeks-/studiegroepbegeleider vooral betrokken bij alle opleidingen rond autisme.

